

کدام سند؟ کدام تحول؟

■ ظرفیت مغفول مانده رسانه ملی در استان‌ها چه زمانی احیا می‌شود؟

زهرا رمضانی
دبیرکل گروه دانشگاه

از آخرین باری که پیمان جبلی، رئیس رسانه ملی در جمع دانشجویی

حاضر شد، چهار ماهی می‌گذرد و این بار پای دانشجویان به رسانه ملی باز شد. رئیس صداوسیما پنجشنبه ۲۰ مهر ماه میزبان نمایندگان تشکل‌های مختلف شد.

جلسه‌ای که موضوع اصلی‌اش انتخابات پیش‌رو و چگونگی

دبیرانجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه الزهرا (س):

چرایی عدم تحقق سند تحول برخلاف شعار مسئولان را به گوش رساندیم

احزاب را داشته باشیم چراکه خود رسانه ملی هم با یک تیم یا بعضاً چند تیم خاص اداره می‌شود و این مساله به عنوان یک نقد مطرح و عنوان شد که حتی معاون جبلی هم در بخش اول جلسه حضور نداشت.

دبیرانجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه الزهرا (عضو اتحادیه دفتر تحکیم وحدت) تصریح کرد: «بحث استانداردهای دوگانه رسانه ملی، ساترا و شبکه‌های نمایش خانگی هم در این جلسه مطرح و عنوان شد چه از لحاظ فرهنگی و چه اقتصادی استانداردهای دوگانه‌ای در این حوزه‌ها وجود دارد. یعنی یک بازیگر در رسانه ملی ممنوع‌التصویر اما در شبکه نمایش خانگی حضور دارد. یا یک فردی که مشخصاً دارا یک سبک زندگی خاصی بوده و در فضای مجازی هم آن را منتشر می‌کند در یک بازه زمانی در رسانه ملی حضور دارد و در بازه زمانی دیگر این امکان را ندارد. مساله دیگر هم درباره بحث کیفیت شبکه‌های استانی بود که دانشجویان درباره آن گفتند که این شبکه‌ها به صورت مداوم درحال پخش آرتشیوی هستند ولی این شبکه‌ها ظرفیت خوبی برای پیگیری مطالبات استانی مردم و افزایش مشارکت خواهند بود.»

نبود برنامه‌ریزی جدی رسانه ملی برای بخش کودک و نوجوان هم مطالبه دیگری بود که مطرح شد، عظیمی در این خصوص گفت: «ما نیز در این جلسه بحث سیاست‌ها و تیم فعلی رسانه ملی را مطرح کردیم و مشخصاً گفتیم که بعضاً مسئولان فعلی صداوسیما در گذشته نام‌های منتشر کردند که رسانه ملی به خوبی اداره نمی‌شود، درحالی‌که اساساً تیم فعلی با شعار تحول وارد شده اما این تحول رخ نداده است. بحث دیگرمان هم درباره فضای فرهنگی و اقتصادی رسانه ملی بود.»

همچنین یکی دیگر از مطالبات مان درباره این بود که انعکاس نارضایتی‌ها در گزارش‌های رسانه ملی تا چه حدی است؟ چرا گزارش‌های صداوسیما مبتنی بر واقعیت نارضایتی مردم نیست؟ مطالبه دیگرمان هم بحث منازعات سیاسی بود و عنوان کردیم که بسیاری از منازعات سیاسی اگر در رسانه ملی مطرح شود اصلاً به خیابان‌ها کشیده نمی‌شود. یعنی باید اخبار سیاسی‌ها و اخبار تشکل‌ها هم در رسانه ملی پوشش داده شود تا از این طریق بتوان مرجعیت فکری را در فضای رسانه پرتنگ کرد.» او خاطر نشان کرد: «همه دانشجویان این مساله را مطرح کردند که اگر جلسات به صورت فرمالیته برگزار شود اثرگذار نیست بلکه باید اولاً این جلسات به صورت مستمر برگزار شده و دوماً نقدهایی که مطرح می‌شود با عمل مسئولان همراه شود. نکته مهم اینکه برخی از مسئولان هم بعضاً متوجه برخی از مسائلی که مطرح شد هستند اما اگر واقع‌بینانه نگاه کنیم برخی از نقد‌های وارد شده را نمی‌توان در لحظه به صورت عالی رفع کرد اما برخی دیگر را می‌توان محقق کرد و تنها به یک عزم جدی برای اصلاح برخی از موارد نیاز داریم و امیدمان نیز آن است که مسئولان عزم بیشتری به خرج دهند.»

زهرا عظیمی، دبیرانجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه الزهرا (عضو اتحادیه دفتر تحکیم وحدت) گفت: «در این جلسه نمایندگان دانشجویی از چهار اتحادیه بزرگ دانشجویی، هیات دانشجویی، نشریات و... حضور داشتند و فضا را هم با توجه به حضور دانشجویان باید جمع دوستانه‌ای دانست. همچنین مطالبات هم به زبان عادی و با مصداق عادی که در فضای دانشگاهی و جامعه می‌دیدیم بیان می‌کردیم؛ فارغ از اینکه بخواهیم صحبت‌ها را در لاف‌ها بیان کنیم به صورت واضح طرح می‌کردیم. البته رئیس رسانه ملی هم ترجیح می‌داد به جای اینکه به همه صحبت‌ها پاسخ دهد به صورت کامل شنوای صحبت‌های دانشجویان باشد. البته درباره اینکه چه میزان از صحبت‌ها ناظر بر سوال‌های دانشجویان بود می‌توان صحبت کرد اما همین که صحبت‌ها شنیده شد را باید گام مثبتی دانست.»

او ادامه داد: «عمده مطالبات دانشجویی را باید به چند دسته تقسیم کرد. اول بخشی از دانشجویان این موضوع را بیان کنند که درباره مردم یک درک واقع‌بینانه‌ای وجود ندارد و اگر هم وجود دارد نمود عینی آن و انعکاس در رسانه ملی اتفاق نیفتاده است. یک موضوع دیگر این بود که ما امروز با قهر سیاسی احزاب مواجه نیستیم، بلکه بعضاً با قهر مردم مواجهیم و به همین دلیل لازمه مشارکت مردم تنها به این چند ماه منتهی به انتخابات خلاصه نمی‌شود بلکه پروسه‌ای است که باید در طول زمان‌های مختلف دنبال شود. یکی دیگر از موضوعات ناتوانی رسانه ملی برای انعکاس دستاوردهای دولت، مجلس و دیگر نهاد‌های کشور است. نکته دیگر هم بحث تیم‌سازی رسانه ملی بود و دانشجویان عنوان کردند از این تیم‌سازی نمی‌توان انتظار داشت که مشارکت همه مردم و

مدیرمسئول نشریه دانشجویی بی‌تعرف دانشگاه الزهرا (س):

جبلی قول تحقق سند تحولی رسانه ملی را تا ۲ سال آینده داد

مساله هم مطرح شد.

او ادامه داد: «یکی از موضوعات مهمی هم که از سوی تشکل‌ها مطرح شد این بود که فضای آنتن شبکه‌های مختلف به سمت مردمی‌تر شدن حرکت کند. یعنی مردم مشارکت بیشتری در این زمینه داشته باشند. موضوع دیگر هم بحث ضرورت آگاهی‌سازی سیاسی مردم بود و درخواست هم شد تا برنامه یا برنامه‌هایی هم به این مساله اختصاص پیدا کنند. در این میان پیمان جبلی، رئیس رسانه ملی هم از راهکار ارائه شده حمایت و تأکیدش این بود که به دنبال برگزاری مستمر این جلسات چه در راستای نقد صداوسیما و چه راهکارهایی در ارتباط با انتخابات خواهد بود.»

مدیرمسئول نشریه دانشجویی بی‌تعرف دانشگاه الزهرا (س) گفت: «جبلی در پاسخ به جمعی از دانشجویان که انتقاداتی به حضور و عدم حضور برخی چهره‌ها و عدم تحقق تحول در رسانه ملی داشتند هم عنوان کرده بود ما تلاش مان همه جانبه بوده اما تحقق این موضوع هم نیازمند صبر بوده یا برخی از چهره‌ها با ما همکاری نمی‌کنند. به طور مثال عنوان کرد برای اینکه شبکه خیر تصویرر تصویر شود شش ماه زمان صرف ریزی کرده است. با این حال جبلی نکته دیگری این بود که از سند تحولی عقب‌نشینی نکرده و تلاش‌شان این است که تا دو سال آینده بندهای این سند تحقق پیدا کند.»

گیاه‌تازه بیان داشت: «فضای کلی جلسه را می‌توان مثبت ارزیابی کرد، نکته دیگر اینکه عمدتاً مسئولان در جمع دانشجویان حاضر نمی‌شوند و از این بابت می‌توان عنوان کرد جلسه مثبت بود. هرچند در این جلسه هم معاون سیاسی رسانه ملی حضور داشت و برخلاف جبلی چندانی از این جلسه و مطالبه‌گری دانشجویان استقبال نکرد.»

هدیه گیاه‌تازه، مدیرمسئول نشریه دانشجویی بی‌تعرف دانشگاه الزهرا (س) با بیان اینکه عمده فعالان حاضر در این نشست درباره ضرورت سیاستگذاری در صداوسیما صحبت کردند، گفت: «نگاه تشکل‌ها این بود که در این جلسه صحبت‌هایی را مطرح می‌کنند تا در نهایت به راهکاری برای افزایش مشارکت در انتخابات پیش‌رو برسیم اما این کار یکی و دو روز نیست و در فضای سیاستگذاری باید برای چهار سال آینده به صورت جدی‌تر دنبال و اعمال شود. در این میان هم صحبت‌هایی درباره توجه بیشتر به شبکه‌های استانی در راستای تحقق این

نقش‌آفرینی این دستگاه در افزایش مشارکت مردمی بود. البته بحث‌ها تنها در همین حوزه خلاصه نشد و پای چرایی عدم تحقق سند تحول رسانه ملی، چرایی حضور برخی چهره‌ها و در مقابل خالی ماندن آنتن از حضور برخی دیگر از چهره‌های معروف، نقش شبکه‌های استانی

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه صداوسیما:

عملکرد رسانه ملی درباره عملیات طوفان الاقصی مثبت نبود

جلسه درباره انتخابات بود دانشجویان به بیان راهکارهایشان برای ورود بهتر به این حوزه پرداختند.»

او ادامه داد: «نقدی که بنده در این جلسه مطرح کردم درباره کارکرد رسانه ملی در بحث عملیات طوفان الاقصی بود. به جبلی گفتیم که نه معاونت بیرون مرزی و نه معاونت صدا در بخش رادیو آن طور که باید نتوانستند در این زمینه ورود کنند. پیشنهادمان هم این بود که رسانه ملی باید از ظرفیت شبکه استانی در بحث مشارکت‌های انتخاباتی بیش از پیش استفاده کند. خوشبختانه جبلی بسیاری از انتقادات مطرح‌شده را قبول داشت و حتی خودش عنوان کرد که برای تحول خود سازمان نیاز به همکاری تشکل‌های دانشجویی دارند. همچنین این مهم را هم قبول کرد که سرعت تحول پایین‌تر از آنچه باید باشد بوده و طبق برنامه‌ریزی‌های باید در میان مدت یک ساله و بلندمدت دوساله به این تحول می‌رسیدند که این اتفاق نیفتاده است.»

کوه‌پیکر تصریح کرد: «با توجه به محدود بودن زمان جلسه جبلی به همه صحبت‌های دانشجویان پاسخ نداد که یکی از این مطالبات همان بحث عملکرد رسانه ملی در عملیات طوفان الاقصی بود. با این حال همه نکاتی که مطرح شد از سوی رئیس رسانه ملی یادداشت برداری شد و ارزیابی‌اش هم از این جلسه مثبت بود.»

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه صداوسیما خاطرنشان کرد: «هرچند فضای جلسه را می‌توان مثبت ارزیابی کرد اما با توجه به محدودیت زمانی که رئیس رسانه ملی دارد، پیش‌بینی‌مان این است که جلسه بعدی با فاصله زمانی زیادی از این جلسه برگزار شود.»

رضا کوه‌پیکر، مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه صداوسیما با بیان اینکه نگاه فعالان حاضر در این جلسه آن بود که بتوانند به رسانه ملی کمک کرده تا فضای مثبتی در این حوزه رقم بخورد، گفت: «در ابتدای جلسه بسیاری از مشکلات و اتفاقاتی که در رسانه ملی دنبال می‌شود از سوی فعالان مطرح شد. همچنین بحث سرعت پایین سند تحول در رسانه ملی هم به میان آمد و بعد از آن هم چون

دبیرکل جامعه رسانه اسلامی دانشگاه صداوسیما:

موضوع انتخابات به حاشیه رانده شد

وی افزود: «با توجه به اینکه بنا است حدود ۲۰۰ کانال در صداوسیما با هدف پوشش سراسری اخبار انتخابات راه‌اندازی شود به طوری که در تلاشند هر حوزه انتخابیه یک کانال داشته باشد پیشنهاد ما این بود که اگر از لحاظ فنی زیرساخت‌های این فرصت درحال آماده‌سازی است، در نهایت صرفاً تبدیل به یک برنامه گفت‌وگومحور دوفقره نشود و یکی از رسالت‌ها این باشد که با حضور تمام اقدشار مردم در یک لایه نمایندگان کنونی را بازخواست کند و نظر مردم را در رابطه با هر نماینده جویا شود. اتفاقاً اگر می‌خواهیم بحث مشارکت مردم را پیش ببریم می‌توان گفت که زودبازده‌ترین قشری که بیشترین مشارکت را هم داشته‌اند همین مردم روستایی هستند. مسئولان هم قبول داشتند که این اتفاق در گذشته رخ نداده و نسبت به اجرای آن مخالفتی از خود بروز ندادند.» مدیرمسئول نشریه دانشجویی و کانال نبض صداوسیما تصریح کرد: «نقدی هم در برابر پوشش صداوسیما در انتخابات داشتیم که با این گزاره «اگر از حضار جلسه پرسید ایران اینترنت‌نشال یا بی‌بی‌سی را چگونه می‌بینند متوجه خواهید شد که هیچ‌کس از کانال ماهواره این شبکه‌ها را نمی‌بیند، کل اثری که این دو کانال می‌گذارند از طریق صفحات فضای مجازی است، همان مولفه‌ای که آنتن صداوسیما را ندارد درحالی‌که معاونتی با عنوان معاونت فضای مجازی در این بستر وجود دارد؛ در این شرایط نباید انتظار داشته باشیم که با تأکید بر رادیو و تلویزیون جوانان نمایندگان را بشناسند، درواقع صداوسیما باید به‌گونه‌ای نبض فضای مجازی را در ایام انتخابات به دست گیرند. این اقدام باید توسط معاونت فضای مجازی انجام شود.» مطرح شد.

ندری افزود: «یکی دیگر از مسائلی که توسط دانشجویان مطرح شد این بود که تحول صداوسیما کجاست؟ همچنین حول محور نحوه مدیریت دوره گذشته جبلی و تیم او نیز مباحثی مطرح شد. بحث واکنش سریع رسانه ملی به حوادث مختلف نیز عنوان و این مهم مطرح شد که ساختار کنونی صداوسیما امکان واکنش سریع به حوادث را ندارد که مثال آن را در مساله فلسطین دیدیم که الجزیر چقدر نسبت به این قضیه تولید محتوا دارد اما این صرفاً یک بخش زنده از راه دور می‌تواند داشته باشد. همچنین این مهم مطرح شد که در صداوسیما یک برنامه خانه ملت روی آنتن می‌رود که فکر نمی‌کنم بیننده داشته باشد زیرا فاقد جذابیت و ریتم جالب است در صورتی‌که فضای مجلس می‌تواند آماری شود و در قالب‌های متنوع گرافیکی و موشن‌گرافیک بین برنامه‌ها بخش‌ها تا اطلاعات مردم افزایش پیدا کند اما این برنامه‌ها را در صداوسیما نداشته‌ایم.»

او با اشاره به ارزیابی از فضای کلی جلسه بیان کرد: «از یک جنبه فضای خیلی خوبی بود زیرا صراحت زیادی در حرف‌ها وجود داشت و از نیمه جلسه به بعد که مسئولان می‌خواستند پاسخ سوالات را بدهند دوربین‌ها خاموش شد و دانشجویان نیز صراحتاً مسائل خود را مطرح کردند که نقطه قوت جلسه بود. به همین دلیل جبلی و دیگر مسئولان پاسخ‌هایی دادند اما چون کثرت مباحث زیاد بود خیلی به تفکیک مشخص نشد که کدام مسائل پاسخ داده شد و کدام معضلات بدون جواب ماند. وقتی مباحث از محور انتخابات خارج شد و به‌طور کلی سازمان صداوسیما مورد بحث قرار گرفت امکان ارزیابی پاسخ‌ها نیز از دست رفت که این نقطه منفی جلسه تلقی می‌شود. اگر قرار بود درباره مدیریت صحبت کنیم نباید موضوع جلسه را انتخابات قرار می‌دادند.»

رضا ندری، دبیرکل جامعه رسانه اسلامی دانشگاه صداوسیما و مدیرمسئول نشریه دانشجویی و کانال نبض صداوسیما با بیان اینکه یکی از نقاط قوت جلسه زمان طولانی آن بود، گفت: «در کنار اینکه جبلی با دقت به حرف‌های تمام دانشجویان گوش می‌داد اما در نهایت هر تشکل ۱۰ دقیقه فرصت سخنرانی داشت که می‌توانست این زمان را بین اعضای خود تقسیم کند. مجموعه‌ها ساعت دانشجویان صحبت کردند و مسئولان حدود دو ساعت و نیم به آنها پاسخ دادند. این مساله بسیار ارزشمند است که همه دوستان توانستند در این جلسه صحبت کنند.»

وی ادامه داد: «یکی از نقدهایی که به روند جلسه وارد است و بخشی از آن هم به خود دانشجویان برمی‌گردد اینکه محوریت بحث از موضوع انتخابات منحرف شد و شاید ۳۰ درصد صحبت‌ها حول محور موضوع اصلی بود که باعث شد بسیاری از پاسخ‌های مسئولان نیز به بحث انتخابات معطوف نیاشد.»

ندری با اشاره به بحث‌هایی که در فرصت سخنرانی خود در جلسه مطرح کرد، گفت: «در این جلسه نکاتی را در محور انتخابات بیان کردیم. ابتدا باید آسیب‌شناسی کنیم که چه اتفاقاتی در انتخابات دوره‌های گذشته رخ نداده تا براساس آن بدانیم صداوسیما باید در انتخابات امسال چه اقدامی کند؟ یکی از نکاتی که در صحبت دانشجویان بیان می‌شد این بود که صداوسیما مرجعیت ندارد، اما ما قصد نداشتیم تکرار مکررات کنیم و به همین دلیل در کنار آسیب‌شناسی صداوسیما در چند محور پیشنهاداتی را هم ارائه دادیم. برای مثال شعاری که صداوسیما می‌دهد و بنا است در حرکت تحولی که آغاز شده تمام مردم کشور پوشش داده شوند، در دوره‌های قبل دیدیم که اساساً کسی از مردم در انتخابات حذف شده‌اند. برای مثال باوروش سخنت است که صداوسیما از مردم یک روستا درباره عملکرد نماینده‌های که چهار سال پیش به آن رای داده‌اند سوال نمی‌کند.»